

Hiv

Grundkurs 2025

Inger Zedenius & Mathilde Gray
Smittskydd Stockholm

Viktigast från oss idag

- Hiv är idag en kronisk infektion med god prognos!
- 95 – 95 – 95
- Viktigt med tidig diagnos
- Obs! Indikatorsjukdomar

**Säg ja till hivtest, testa generöst –
Smittskydd Stockholm betalar**

<https://vardgivarguiden.se/globalassets/kunskapsstod/smittskydd/hiv/riktlinjer-for-provtagning.pdf>

Hiv i Sverige och Stockholm 2024

- Cirka 8500 personer, mer än hälften är över 50 år
- 296 rapporterade hiv-fall i Sverige
- 49 nydiagnostiserade i Stockholms län (15 kv + 34 m)
- 8 var sannolikt smittade i Sverige
- 0 var via droginjicering
- Flest fall åldersgruppen 30–49 år

Hiv - Humant immunbrist virus

- Blodsmitta: blod till blod, sexuellt och mor-barn
- ibland direkta symtom alltid sena om obehandlad
- immunförsvaret försvagas gradvis under ca 3-10 år
- AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome)
- Behandling hjälper!

Var uppmärksam på indikatorsjukdomar:

- Körtelfeberliknande sjukdom: ibland med utslag (primärinfektion)
- Bältros om <65 år
- Svamp i munnen/matstrupen/underliv, hår på tungan (leukoplaki)
- Återkommande pneumoni (minst 2 episoder inom 12 mån)
- Mjälleksem (seborroisk dermatit)
- Allvarlig/atypisk psoriasis
- Perifera neuropatier
- Blodbrist, låga blodplättar, låga vita blodkroppar > 4 veckor
- Oförklarlig kronisk diarré/viktnedgång/lymfkörtelförstoring/feber >3v

PUBLICERAD:
Lakartidningen.se 2023-12-01

PATIENTSÄKERHET

Patient dog efter år av oupptäckt sjukdom – vårdcentral kritiseras

En kvinna som länge haft upprepade bältrosinfektioner och svampinfektioner i mun och underliv fick efter flera år diagnosen hiv, enligt dotterns klagomål till Ivo. Nu kritiseras en vårdcentral för att hivtest dröjde trots att läkare misstänkte hivinfektion.

Primärinfektion

- 1-4 veckor från överföring
- Påminner om influensa eller körtelfeber: halsont, hög feber, knottriga små röda hudutslag, svullna lymfkörtlar.
- Mycket höga virusnivåer!
- Den primära fasen går över men immunsystemet försämras gradvis
- Ca 50% har en primärinfektion

AIDS

- Svårbehandlad lunginflammation (PCP)
- Lymfom
- Kaposi sarkom
- Aktiv tuberkulos
- Waisted syndrom (tappat minst 10% av sin kroppsvikt)

AIDS är ett eller flera av dessa tillstånd

Om hivprovet är positivt:

- Ring specialistmottagningen, boka tid till patienten innan du meddelar provsvaret (skicka INTE endast en remiss)
- Meddela provsvar vid fysiskt besök, ge förhållningsregler samt information om sjukdomens positiva prognos.
- Specialistmottagningen smittspårar
- OBS! [Om borttagande av blodsmitemärkning i journaler | Vårdgivarguiden](#)

Specialistmottagningar

Vuxna

- Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge:
Infektionsmottagning 2: 08-123 871 94
- Södersjukhuset Venhälsan/Infektionsmottagning 2: 08-123 625 00

Barn och unga (<18 år)

- Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, Barnkliniken Astrid Lindgren: 08-123 800 00

Smittskyddsblad för hiv

Nyupptäckt/obehandlad hiv

- Informationsplikt före sex
- Ska använda kondom
- Information till sjukvård inför blodkontakt, t.ex. blodprov

Välinställd behandling

- Behöver inte informera vid ex. blodprov, injektioner och tandläkarbesök. Inte heller nya sexpartners. Inte kondomtvång.
- Behöver informera sjukvård inför ingrepp med högre risk för stick/skärsador (t.ex. op)

Att skydda sig inför och efter risk

- Preexpositionsprofylax (PrEP): Venhälsan, RFSU-kliniken, CMSH, SMSH, Älvsjö Sexuell Hälsa, Specialistmottagning Sexuell Hälsa Huddinge, KRY Haga, Mika Hälsa
- Kondom skyddar, även för andra STI sjukdomar
- Sprutbytet på Södermalm
- Postexpositionsprofylax (PEP) inom 36 timmar : Kontakta specialistmottagning

Kom ihåg!

- Boka den som ringer, ta hivprovet om patienten är hos dig. Det går snabbt och behöver inte motiveras av patienten
- Kostnadsfritt för patienten (och vårdgivaren)
- Indikatorsjukdomar – ta hivprov
- PrEP och PEP
- Hiv är en kronisk sjukdom, mediciner hjälper och tas livet ut
- Hiv överförs inte vid välinställd behandling (95% av de som lever med hiv)

Inspelat webinarium från Mediehuset [Hiv i primärvården](#) (Klicka)

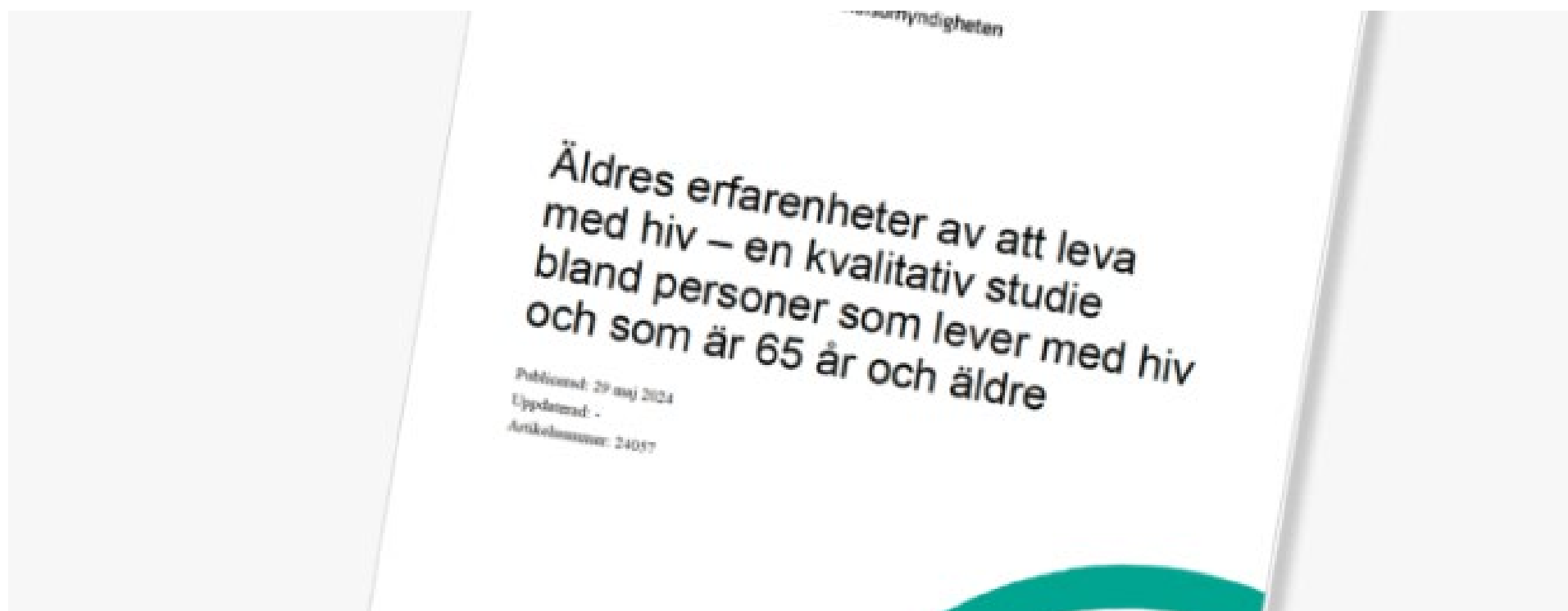
Idag beräknas personer som lever med hiv bli lika gamla som alla andra. Lisbeth, Björn och Agneta berättar om sina erfarenheter av att bli äldre och leva med en sjukdom som fortfarande omgärdas av fördomar och okunskap.

Att leva och åldras med hiv

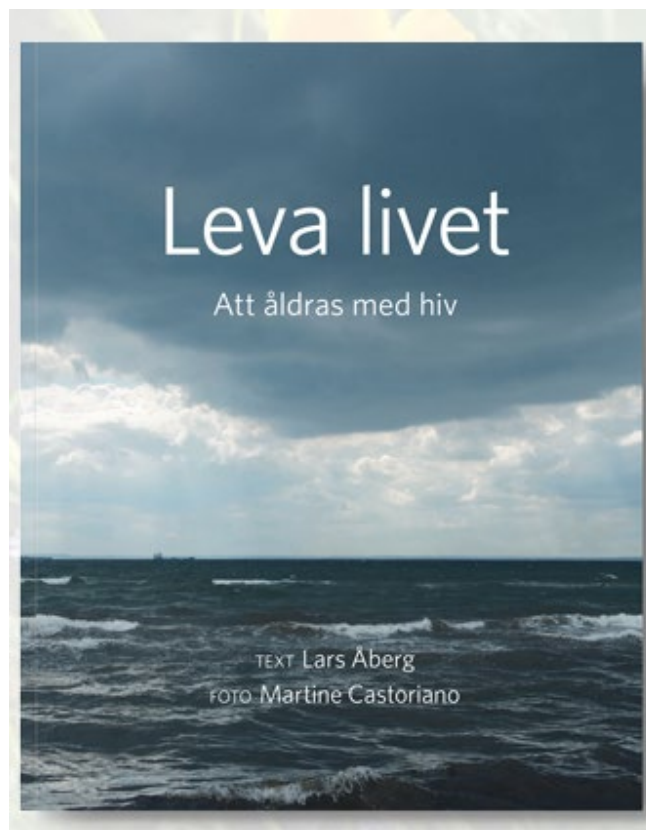
Se filmen här!

PG+ POSITHIVA GRUPPEN

Äldres erfarenheter av att leva med hiv – en kvalitativ studie bland personer som lever med hiv och som är 65 år och äldre – Folkhälsomyndigheten (Klicka)

[Leva Livet – Att åldras med hiv](#) (Klicka)

Hiv | Vårdgivarguiden (Klicka)

- Smittskyddsblad, flera språk: för vårdgivare och patienter
- PM och anvisningar
- Riktlinjer för provtagning
- Statistik Region Stockholm

Kontakt

Inger Zedenius | Smittskyddssjuksköterska
Inger.zedenius@regionstockholm.se | 08-123 143 23

Mathilde Gray | Smittskyddssjuksköterska
mathilde.gray@regionstockholm.se | 08-123 143 29

Anna Dahlberg | Smittskyddssjuksköterska
anna.m.dahlberg@regionstockholm.se | 08-123 143 19

Pernilla Svahn | Smittskyddssjuksköterska
pernilla.svahn@regionstockholm.se | 08-123 143 38

Zach Fredin | Socionom/STI-handläggare
zach.fredin@regionstockholm.se | 08-123 143 37

Jenny Stenkvist | Biträdande smittskyddsläkare
jenny.stenkvist@regionstockholm.se | 08-123 143 02

